

Davorin Lenko

Zapiski o black metal

ali Delno meditativno poročilo o tem, kako se čuti stopiti na mino in se hkrati zavedati, da ne dogodek niti poročilo ne bosta ustavila proizvodnje min ali zanetila gibanja, ki bi iz njih množično pričelo izdelovati unikatne cvetlične lončke, napisano v upanju, da bo komu pomagalo prepoznati mino in se ji ogniti v zmernem loku (razen seveda če ali ko je ta predelana v cvetlični lonček; v tem primeru seveda, prosim, stopite bliže in se naužite razpok sveta, lomov svetlobe in čiste nežnosti bivanja) s tem, da stopajoči mino kot mino prične dojemati šele retrospektivno

o

Pripomba: ko pišem o black metalu, pišem o lastnem dožemanju le-tega. Tudi ko pišem v tretji osebi (saj nas je, navsezadnje, mnogo). In ko kažem znake verbalne agresije, je to zgolj način komunikacije s sabo; najbrž več kot očiten indic, da z določenimi sferami lastnega bivanja niti pod razno še nisem pokadil pipe miru in zakopal bojne sekire.

Zaobljuba: tekst bom poskušal speljati tako, da se bom čim manj ustavljal in zapletal z razlagami v stilu: black metal: kaj, od kod, kje, kdaj, kako & kam.

1

Zaradi izjave, ki sledi, in iz nje izpeljanih dognanj najverjetneje ne bom sklenil novih prijateljstev; pravzaprav je možno, da bom izgubil kakšnega že obstoječega. Vendar se (mi) zdi, da je, ne glede na vse to, kar se tiče teme, zarisane v naslovu, treba poudariti in izpostaviti tole: black metal je nevaren.

In ne, ni nevaren na način, kakršnega ste si najbrž naslikali pred očmi.

2

Veliko pred zdaj bolj, zdaj manj aktualnimi terorističnimi napadi, krepko desetletje pred napadi 11. septembra na WTC, so v Skandinaviji, tem vedno znova opevanem vseevropskem zgledu kulture in socialne varnosti, umirali nedolžni ljudje in so gorele cerkve. Storilci: mladi fantje, glasbeniki, v najstniških ali zgodnjih dvajsetih letih. Ideologija: black metal.

Vendar ne govorim niti o takšni nevarnosti.

Umor ali požig ne potrebujeta ideološke podlage.

Seveda, rado se zgodi, da jo imata. Ni pa to predpogoj.

Ko pravim, da je black metal nevaren, mislim predvsem na psiho uporabnika.

Vrže jo iz tira.

Potopimo se v spanec mrtveca.

Tudi ko smo budni.

In sanjamo nenavadne napol lucidne delirijaste sanje.

3

A ne glede na nevarnost, ideološke pasti (pasti ideologij?) je vendarle treba priznati: ta glasbena zvrst se je, kolikor je to sploh vredno, po mojem poznavanju in izkustvih sodeč, od vseh umetnosti najbolj približala opisu stanj večnosti, nepremičnosti, neomajnosti. Z neverjetno pristnostjo ji je uspelo opisati krajine tistih ledeno mrzlih zimskih noči, ko se v mesečini led svetlika v nenavadnih odtenkih modre barve.

Vendar pa je hkrati v vsem tem zelo enostranski.

Kje je kontrast? Kje je konflikt?

Kot absolutna avtoriteta z absolutno vdanimi podložniki.

Živi dolgčas.

4

Pathos: "Mi sami proti vsem drugim!"

Toda kdo smo mi?

Takšnemu svetovnemu nazoru – če kaj – ne manjka romantike. Bor samotni, glas vpijočega v puščavi itd. Združeni proti skupnemu sovražniku. Toda kdo je sovražnik? Avtoriteta? Ja? Katera? Vera? Kdaj pa je še komu malo vere škodilo? Religija? Spet: katera? In – pomembnejše – zakaj? Se maščevati staršem, avtoriteti za domačimi stenami, da smo takšni, kakršni smo, in ne moremo biti takšni, kot si želimo? A zakaj potem vsa ta ceremonialnost? Kaj je pa narobe s preprostimi drogami in seksom? In ko smo ravno pri ceremonialnosti: je možno, da pogrešamo rituale, v katere so nas v otroštvu povsem dobronamerno (ali ker je bilo samoumevno) vpeljali starši ali stari starši?

Sam vem, da pogrešam tisti hladni spokoj cerkva v vročih poletnih popoldnevih, kamor me je s sabo jemala babica.

Vem pa tudi, da poslanica “Mir z vami”, ne pomeni miru zunaj, temveč mir znotraj. V nas.

Mogočen sovražnik so stare ženice, res, ki vsak dan hodijo k maši.

Mogoče pa nimajo kaj drugega početi ali se družiti kje drugje.

Pili smo absint na britofu in vse skupaj ni pomenilo prav ničesar.

Eno je, ko si star osemnajst let. Drugo pa, ko nisi.

5

Black metal trdi, da smo ljudje virus oziroma da smo naravi to, kar je človeku virus. Nadloga. Kuga vseh kug. Zato se potopi v vsakršno umazanijo duha in telesa in poskuša biti prek le-te čim bolj ‘pristen’, primaren (ter da, tudi primitiven), se nahajati vsaj čim bliže samega vira ‘resničnosti’, če že ne srkati iz njenega izvira. Takšna drža pa hkrati pozablja, da zgolj ponavlja doktrine in prakse, ki so v krščanstvu (ene v *mainstreamu* in druge v *undergroundu*) znane in prakticirane že stoletja. Samopohabljanje kot očiščevanje duha, potrditev vere o minljivosti šibkega mesa in večnosti duše težko šteje kot nov ‘izum’.

V vsaki stvari videti pogubo pa prav tako.

Vse to začinjeno z vzvišeno protestantsko držo: skozi sneg in veter, skozi zidove in okope – do samega vrha. In potem? Naš trmež, arhetipski blackmetalški alpinist ugotovi, da je tam gori, nad vsemi in vsem, prekleto hladno, predvsem pa samotno.

Navsezadnje: zakaj bi se mučili, delali, poskušali biti boljši, če je tako ali tako vse zemeljsko prekleto in zapisano pogubi? Vrzimo se v morje gnoja in iztrebkov! Bodimo že danes to, kar bomo tako ali tako lahko postali jutri! Smet si in med smetje se povrneš.

Oh, mislim, da bi bili srednjeveški teologi na smrt veseli takšnih osebkov.

Vera, ki gori kot ogenj, za katerega skrbi nekdo drug!

Vera, ki jo lahko potrjujemo, prakticiramo v vsaki neumnosti, ki jo naredimo ali – kako prikladno! – ne naredimo. In tisti večni izgovor, opravičilo, potrdilo: “Hej, to je black metal!” oziroma “It’s black metal!” Kaj je to? Vera lenuha, ki bi rad nekaj, pa ne ve točno, kaj, zato ostane na pol poti; malo verjame, malo ne; malo se izpolnjuje in malo ne; ničesar ne naredi do konca in zelo malo stvari naredi v redu; ima se za filozofa, saj je prebral eno knjigo od Nietzscheja (po navadi je to *Antikrist*), in ker sovraži človeško vrsto, se vzvišeno distancira od le-te. Z vsemi svojimi anti- načeli lebdi nad njo kot kak grozljivi maščevalni duh, Veliki Zmaj.

Leta bežijo. Kaj zdaj?

6

Priznam; neizmerno uživam, če lahko v tekstu o black metalu citiram smrdljive hipije:

*And then one day you find ten years have got behind you
No one told you when to run, you missed the starting gun*

*And you run and you run to catch up with the sun but it's sinking
Racing around to come up behind you again
The sun is the same in a relative way, but you're older
Shorter of breath and one day closer to death*

Pink Floyd: *Time*

7

Vendar pa gre navsezadnje, ob koncu dne, ko so na mizo položene vse karte in končno vidne prave barve, za stabilnost.

Pravijo, da je boj za mir isto, kot če bi fukali za devičnost.

Vendar pa so stvari redko tako preproste.

Če si razbiješ glavo na Velikih vratih trdnjave, se najbrž počutiš prekleto neumno, ko izveš, da obstajajo še zadnja vrata.

Zadnja vrata so *vedno* opcija.

Black metal uči, da jih ignoriramo. Iz principa.

Podobno se je zgodilo v tisti anekdoti o mladem moškem, ki se je priženil na kmetijo. Poleti je vsa družina kosila travo. Dopoldne so kosili na sončni strani, popoldne, ko je bila dopoldanska stran v senci, pa spet na sončni. Moški je tasta vprašal, zakaj si ne bi olajšali dela, se lotili travnikov v obratnem vrstnem redu ter tako dopoldne in popoldne kosili v senci.

“Poslušaj, poba,” mu je rekel tast, “tako so kosili moj oče in njihov oče in njihov oče. A misliš, da bom zaradi tebe to spreminjal?”

Stabilnosti se (vsaj v teoriji) lahko upremo le z nestabilnostjo, ne pa preprosto z drugim naborom stabilizatorjev. Če je tvoja stabilnost drugačna od stabilnosti drugih, to torej še ne pomeni, da ni stabilnost. Ponudiš lahko konflikt, da, vendar pa ne gre za de-, niti za restabilizacijo.

Ali podobno: nemogoče je izstopiti iz množice in hkrati ne stopiti v neko drugo. Dejanje izstopanja je vedno tudi dejanje vstopanja.

Ljudje smo radi cenjeni, radi prispevamo; radi v prsih nosimo toplino kakšnega preprostega, a vseobsegajočega moralnega/filozofskega/religioznega kompasa.

8

“*Black Metal ist Krieg*,” pravi znamenit, razvpit komad, hkrati pa so te štiri besede tudi vse njegovo besedilo.

Toda, ker “Kakor zgoraj, tako spodaj,” tu ne govorimo o vojni zunaj, temveč o vojni znotraj.

Vse je smrtno resno. Spontanost in sproščenost? Ha, to je za amaterje! Za ljudi, ki nimajo pojma o življenju! Black metal je vse in black metal je vojna. Vse je, ergo, vojna.

Raj, pravi nebeški raj, poligon & gojišče, plodovito gnojišče za raznovrstne oblike tesnob, prečujočnosti, celo psihoze.

Lasciate ogni speranza, voi ch'entrate.

In če med nas ne stopaš s katerimi od zgoraj zarisanih psihopatoloških tegob, jih boš tu razvil.

Nikdar več ne boš sam.

Black metal, ali vsaj tista veja le-tega, o katerem pišem tu, iz uporabnika, prejemnika in hkrati posredovalca naredi njemu samemu najhujšega sovražnika.

Kar pa pomeni, da je “*Black Metal ist Krieg*”, hkrati tudi zelo ostra kritika le-tega.

To pa je lepa misel.

Še kar.

9

Potem pa je tu še žensko telo.

Kot je značilno za vse glavne veje, ki so se izvile iz rock'n'rolla, je tudi v black metalu produkcija v domeni moških. Temu primeren je tudi njegov seksualni imaginarij: ženske so nune ali kurbe. Nune niso ok, kurbe so.

Ter grupijke. Grupijke so tudi ok.

Feministična nočna mora.

Za gibanje, ki se tako rado pogreza v vsakršno umazanijo, je prav nenavadno, da si z *mainstreamom* deli idejo idealnega ženskega telesa: suhljata postava brez kocin (razen po glavi), veliko oprsje, dovršen make-up, urejena pričeska. Kot bi ravno stopila izpod tuša, dišeč po vanilji (šampon), kokosu (balzam), tropskih sadežih (tekoče milo), oljkah (krema za telo) in mentolu (zobna pasta).

Kje so vse mesene, anti- in kontrastvari zdaj? Debele amazonke, pa Sata-nove klošarke s povešenimi joški in strijami od pazduh do kolen? Bejbe, ki ne dišijo po kozmetičnih produktih, ampak po, recimo, krvi in smegmi?

A ni *to* anti-? Kaj ni *to* kontra-?

Vedno me je zanimalo, od kod ta hinavščina.

Težko toleriram ljudi, ki pridigajo eno, počnejo pa nekaj tretjega.

To so resne stvari.

Tako vsaj pravi protestant v meni.

Otrok katolik v meni pravi: "Ko Bog zapre vrata, odpre okno."

Otrok v meni pravi: "Strah me je. A prepoznam mir, ko ga vidim."

Starec v meni pravi: "Otrok? Jaz nisem bil nikdar otrok. Kak otrok? Kaj je zdaj to?"

Nihilist v meni pravi: "Vse je vredno in pomembno prav toliko, kot kar koli drugega."

Gnostik v meni pravi: "Išči in našel boš."

Hedonist v meni pravi: "Samo še to."

Racionalist v meni pravi: "Razumsko gledano je vse to povsem jasno in celo preprosto."

Umetnik v meni pravi: "Vrednost, ki je večja od vsote posameznih delcev."

Kapitalist v meni pravi: "To, kar je rekel umetnik. Samo preneseno v številke."

Ljubimec v meni pravi: "To so kompleksne stvari."

Vodnar v meni pravi: "Početi nesmisle. In z orodjem iti nad orodje."

In egoist v meni pravi: "Lahko bi bilo boljše. In več."

Pri nas doma je veselo.

10

Tisti, ki meni, da 'okultno' zajema zgolj temo, smrt, zlo ipd., ni opravil domače naloge.

“Še enkrat!”

Ali pa – mogoče celo bolje – raje sploh ne več.

Kaj pa lepota? Nežnost? Upanje? Iskrenost?

Vse to je tudi lahko ‘okultno’, vse to je lahko skrito.

Mračnjaške osebe iz verjetno bolj ali manj očitnih psiholoških vzgibov privlači okultno, vendar ga okužijo s svojo temo. Potem pa se jim zgodi tisto, kar se je zgodilo pregovornemu opazovalcu, ki je zrl v Brezno, Brezno pa je odprlo oči in vrnilo pogled.

Zavesa pade.

Tema pade.

Nekateri ne najdejo več poti domov.

Nase človek skoraj nikoli ne more biti zares (ali dovolj) pripravljen.

11

Kaj dobimo, če obrnemo na glavo (že) obrnjen križ? Prvi, ‘pravi’ križ ali pa nekaj povsem drugega: tretji križ?

Je to sploh pomembno, ko pa večina ljudi niti ne ve, da okoli paradira s križem sv. Petra, tem simbolom najgloblje ponižnosti do Jezusa, obešenim okoli vratu ali vtetoviranim v lastno kožo?

Oh, le kaj bi Bog brez Hudiča?

In Hudič brez Boga?

V človekovem trepetanju pred njima med njima ni nobene razlike.

Toda kje je v vsem tem ljubezen, kreativna strast ...?

Verjetno res black metalu najmočneje očitam to, da ni sposoben bivati po lastnih načelih.

In da si tega nikakor in nikdar ne bo priznal.

A na drugi strani: mogoče samo jaz ne razumem ničesar in je black-metalski ‘antikrščanski’ narobe obrnjen križ pravzaprav narobe narobe narobe obrnjen križ. Ta četrti, torej.

Le kdo bi vedel?

Jasno je vsekakor to: gre za razmerje moči.

In ko se ‘igramo’ z močjo ali močmi se, prej ali slej, če smo le odprtih oči in ušes, ustavimo pred zidom: kaj storiti, ko antikonformizem (ali kontrakultura) postane konformizem (ali kultura)? Kako se boriti proti *temu*?

Vprašanje je seveda na mestu, vendar pa je, preden si nanj tako ali drugače odgovorimo, pomembno, da se vprašamo, ali je ta ‘borba’ sploh potrebna.

Samoumevnosti so veliko zlo vseh idej.

12

Vendar je black metal sposoben tudi iskrenosti:

*We are not your leaders
We are not your friends
We are thieves and cheaters
We live at the end*

*We don't want your loyalty
We reject your trust
We ignore your sympathy
We do what we must*

Nachtmystium: *High on Hate*

Podobno tudi *Ameriški psiho*: “*This confession has meant nothing.*”

Ideje so lahko samo nevarne, ne pa tudi usodne ali pogubne.

In orožje ne ubija ljudi.

Negotovost je ena hujših stvari, ki lahko prizadenejo človeka.

Kovanec, ki se vrti v zraku: zgodi se lahko kar koli.

V takšnih primerih vsakršna prizemljitev prinese olajšanje: je – oh, kako nietzschejansko – onkraj dobrega in zlega.

Nikjer pa ni rečeno, da bo prizemljitev prijetna ali ugodna.

Če se bojiš odgovora, raje ne sprašuj.

13

Vedno znova se vračam h *Klubu golih pesti* in tistemu obredu iniciacije na verandi glavnega štaba: če je kandidat mlad, se ga zavrne, češ da je premlad, če je star, je prestar, če je črn, prečrn, in če je bel, prebel.

Nikoli zares pravšnji, zares *tam*.

Podobno tudi black metal ni nikoli zares *tam*.

Za razliko od *Kluba*, kjer je ta navidezna selektivnost test kandidatove potrpežljivosti in vztrajnosti je ta ‘ne dovolj’ v black metalu tudi vse. Alfa in omega.

Preprosto nikoli nisi zares *tam*.

Ergo: kronično nezadovoljstvo nad sabo, nad svetom, nad izkustvi.

Nič ne bo nikoli boljše. Ali drugače. Mogoče, no, slabše.

Nekatere iniciacije očitno delujejo tudi v nasprotno smer. Kako se reče iniciaciji, ki človeka ne popelje na neko višjo raven obstanka ali samozavedanja, temveč ga pahne globlje v temo in zemljo? Deniciacija? Vsekakor je black metal v tem – kakor koli se temu že reče – zelo dober. In posledično, moralno gledano, veliko večje zlo, kot teroristi/anarhisti v *Klubu golih pesti*.

14

Biti black metal, ga živeti in dihati je iluzija, utopija, podobna tisti, zaradi katere je Nietzsche proti koncu svojega življenja izgubil zdravje in razum. Nemogoče jo je aplicirati na zunanji svet. Je, dalje, poza, ki se – med drugim – napaja iz paradoksa: sočasno v njem delujeta namreč več- in manjvrednosti kompleks. Uš, črv ali ovca, ki se zave svoje majhnosti, nepomembnosti ali celo doseže neko ontološko razsvetljenje, je konec koncev s stališča biologije, družbe in zgodovine še vedno (zgolj) uš, črv ali ovca.

15

Če si zatlačiš perje v rit, še ne pomeni, da si kura.

Ali petelin.

In če sebe in svoj okoliš porišiš z okultnimi simboli, še ne pomeni, da jih razumeš.

Naj kamen, prosim, vrže tisti, ki vsaj približno razume pretok energij (ali teorijo pretoka energij) v pentagramu, ko ta stoji na dveh krakih, in pretok energij, ko ta stoji na enem. Ostali pa se zadržite.

Neskončna vaja v skoraj že papagajskem ponavljanju.

Kot da nihče ni videl *Devetih vrat* Romana Polanskega, jih poskusil razumeti in – spodletel.

Kitarist skupine The Devil's Blood, Selim Lemouchi, mi je v intervjuju, ki sem ga z njim opravil leta 2011, povedal, da je resnica nekaj vredna le, če si jo priborimo, a ničvredna, če nam je prinesena na pladnju. Zato tudi njegov bend ni igral black metala, temveč okultni, orgiastični, dionizični rock'n'roll. Leta 2014 je naredil samomor.

On je razumel.

Pa ne pravim, da se je ubil zaradi tega.

Samo on je vedel, zakaj. Naj ostane pri tem.

Black metal je do svojega uporabnika najbolj destruktiven takrat, ko se ta kaže, kot bi sedeli v avtu in čakali, da se pred nami sama od sebe položi cesta.

Smo pa sredi puščave, ali – v našem primeru prikladnejše – ledenika.

16

Isti pokojni glasbenik je v nekem drugem intervjuju in ob priložnosti anti-globalističnih antikapitalističnih protestov po Evropi dejal, da čuti močno željo, da bi se jim pridružil. Globalistom in kapitalistom, namreč.

Tu ne gre (zgolj) za scanje proti vetru; za tisti večni anti-

Prej za uravnovešenost stvari v vesolju.

So protestniki in so protestniki.
In potem so protestniki.

17

Življenja ne moremo izsiliti, da se zgodi.

Izkušenj ne moremo iztisniti.

Oboje se zgodi nekje *vmes*.

Black metal pa ne pozna tega *vmes*. Ne pozna loma svetlobe in igre luči. Njegova bit je v tem, da vse stoji. Kar je in kar je bilo, bo. Za vedno.

Tudi blackmetalsko spotikanje slepcev.

Zelo pogumno.

Zelo častno.

In hkrati imeti jajca in uporabljati besedo ponos.

Denimo krščanska cerkev.

Kdaj je ta nazadnje koga obsodila na smrt? Kakšno grožnjo nam predstavlja tu in zdaj?

Seveda, cerkev je neke vrste korporacija; ima izjemen kapital – družbeni, duhovni, materialni. Pa vendar nam ne predstavlja neposredne grožnje.

No, odvisno, koga vprašamo.

Kaj pa vse kulture, ki so propadle zaradi posredovanja, pljenja belega, krščanskega človeka?

Da, kar se je zgodilo, je – pa naj obračamo kakor koli že hočemo – tragedija.

Vendar pa se black metal vedno znova sklicuje na te kulture, ko z obtoževalnim prstom kaže nekam proti Vatikanu ali lokalnim (če je Bog dal lesenim, če ne pa zidanim) cerkvam. Vse tiste uboge kulture!

Ampak kaj pa vse še obstoječe kulture? Tu se hitro pokažejo prave barve: cela panorama bolj ali manj prikritih nestrpnosti: nestrpnost do muslimanov in judov, nestrpnost do temnopoltih in nestrpnost do gejev ter lezbijk... Nestrpnost do, skratka, vsega, kar ni belo in po možnosti še vsaj krščeno.

Kaj niso najbolj goreči zagovorniki abstinence nekdanji alkoholiki?

Občutek superiornosti ima mnogo obrazov.

Obupati je najlažje. Toda upanje na drugi strani... Za upanje je treba imeti jajca.

18

Z vso bitjo verjamem, da je black metal šala, ki pa ji je uspelo zaobjeti delček resnice, ponuditi peščico pristnih, intenzivnih izkustev. Tega mi ne more nihče odvzeti.

Sem mar res preprosto pričakoval preveč?
 In: ali mogoče drugi pričakujejo tako malo?
 Obe teoriji sta, seveda, povsem legitimni.
 Vem le, da zaradi njiju ne izgubljam spanca.
 Zgolj nekaj živcev.

19

“Ja, kak X pa si, če ne Y?” Kjer je X določena socialna celica, Y pa uživanje specifičnih substanc, početje določenih standardiziranih stvari. Ali pa ravno obratno: nepočetje nekih drugih stvari.

Ja, očitno slab: “Fuj, X, fuj! *Bad X, bad!*”

V vsaki družbeni celici se vzpostavijo (naj si bo to vede ali nevede, hote ali nehote) delno osvobajajoči in delno zatirajoči mehanizmi, ki skrbijo za njeno samoohranitev. Ljudje, ki bi požgali svet samo zato, da bi videli, kaj se bo zgodilo, niso nikjer dobrodošli in priljubljeni (razen med ljudmi, ki si prav tako želijo požgati svet; v tem primeru med njimi niso dobrodošli tisti, ki si sveta *ne* želijo požgati – vsekakor so na delu isti mehanizmi samoohranitve).

Kot bi rekli: “Zaradi nas ne boš padel povsem na dno. Vendar pa ti bomo hkrati preprečili, da bi splezal ven.”

Iz česa?

Recimo iz kotla.

Vsekakor pa gre za diktaturo.

Diktaturo nezavednega.

“Bolj naš moraš biti.”

In hkratno zavedanje, da nikoli ne bomo dovolj njihovi.

Ali, no, naši.

Vaši?

Vsekakor *tisti*; neki pravi.

You fucking worm.

You fucking plague.

Nisi umrl. Nikoli nisi živel.

Kako lahko govorimo o neskončnem približevanju ali oddaljivanju kri-vulje, če sploh nimamo podanih osi?

Ostane le še “neskončno”.

Neznosna neskončnost bivanja – pod svobodnim soncem.

Ki pa je ugaslo.

20

Dobro četrtno življenja sem poskušal izsiliti izkustvo, ki je – kot navsezadnje katero koli drugo – neizsiljivo.

Hotel sem, metaforično rečeno, splezati na vrh gore in si tako (nekako) lastniniti svet pod mano, a naletel sem na pokopališče, ki ga nisem znal zapustiti. Oziral sem se h goram v daljavi, v mislih plezal po njih, z nogami pa sem se pogrezal v razmočeno zemljo.

Vsaka izkušnja šteje. Vsaka izkušnja bogati.

Vendar pa si vseeno želim, da bi nekatere stvari izkusil in spoznal po bolj normalni poti.

Če si kot najstnik obseden z apokaliptičnimi in okultnimi ali paranormalnimi temami in se v tej obsesiji počutiš vzvišenega in večvrednega, je žal nekaj narobe s tabo. Je kot mlada mamica, ki reče: “Moji otroci so tako posebni, da hodijo v posebno šolo.”

Tudi kolo v obliki kvadra je *posebno*.

Tudi žlica z luknjo je *posebna*.

21

Black metal, kot navsezadnje vsaka skrajnost, je potencialno nevaren. Pa se je proti njemu treba boriti? Ne. Umril bo sam od sebe, ko bo napočil njegov čas. Nas mora biti strah? Ne. Mora skrbeti starše? Nič manj kot sicer. Mora skrbeti Cerkev? Vraga, ne. Mora skrbeti pripadnike takšnih ali drugačnih manjšin? Ne, tudi njih nič manj kot sicer. Mora skrbeti uporabnike, sprejemnike te glasbene smeri in/ali idej za njo? Da. Vsaj malo.

Vsekakor pa vedno postavljajte vprašanja.

Če v igri niso naše večne duše, to še ne pomeni, da ne igramo ruske rulete.